

Knjiga je zbornik radova sa dosad najvećeg simpozija ICTM-ove studentske skupine za etnokoreologiju održanog od 2. do 8. srpnja 2000. godine u gradu Korčuli na istoimenom otoku. Od 59 održanih izlaganja zbornik donosi 50 tekstova, a i 9 sažetaka autora koji nisu poslali tekstove jer su urednici željeli zadržati cjelokupni sadržaj skupa. Svi tekstovi su na engleskom, službenom jeziku skupa. Urednici su unosili male intervencije radi usklađivanja jezika i načina citiranja, te su zbog brojnosti priloga inzistirali na kratkim tekstovima. Budući da je zbornik objavljen u Hrvatskoj, a Institut za etnologiju i folkloristiku iz Zagreba je novčano podupro objavljivanje, Tvrtko Zebec se potrudio oko prijevoda sažetaka i predgovora na hrvatski jezik.

Zbornik počinje predgovorom na engleskom i hrvatskom, slijedi program simpozija te sadržaj s naslovima izlaganja, također na oba jezika. Prilozi su podijeljeni u dvije teme: 1. Mačevni plesovi i odgovarajuća plesna zbivanja tijekom godine i 2. Obnova: rekonstrukcija, revitalizacija.

Prvu temu otvara tekst Angel A. Delgado o mačevnim plesovima Andaluzije i problemima semiološke interpretacije. Slijedi prilog Zorice Vitez i Vide Bagura o obnovi *kumpanije* u Pupnatu na Korčuli, u kojemu autori promišljaju model obnove i njezina (ne)prihvatanja u užoj i široj zajednici. Roland Bauman nas upozna s izvedbama španjolskih *osvajanja* u Meksiku, Andaluziji i Gvatemali iz povijesnih izvora, arhiva i vlastitih terenskih istraživanja. Slijedi tekst Gabriele Berlin o nepalskom plesu s palicama, rasprava Carla Bonfigliolija o strukturalnom odnosu između *plesova osvajanja* i *plesova molitve* u Meksiku, te kritički osvrt Therese Buckland na paneuropsku teoriju. Autorica se zalaže da umjesto traganja za izvorima rituala, novi modeli usporedbe uključuju utjecaj suvremenosti, globalizacije i identiteta. Sva izlaganja hrvatskih autora pripadaju prvoj temi. Tvrtko Zebec u svome izlaganju prikazuje postojeće vrste mačevnih plesova u Hrvata, dok Jasna Čapo Žmegač, analizirajući javnu raspravu o obnovljenom običaju dekapitacije vola u Pupnatu na Korčuli, govori o Hrvatima između tradicionalizma i modernizma. Joško Čaleta prikazuje osobitosti svirke i pjevanja u rekonstrukcijama običaja i mačevnih plesova Pelješca i Korčule. Ivan Lozica prosuđuje tragove nekad vrlo rasprostranjenog hrvatskog običaja *biranja kralja* te daje pregled podataka o tom običaju od najstarijeg iz 1272. do suvremenih interpretacija sredinom 20. st. Grozdana Marošević posvećuje pozornost glazbenoj sastavnici *kumpanija* s otoka Korčule, dok Gorana Doliner predstavlja povijesni izvor iz godine 1819. — *Moresca, Combatimento Nazionale*. Goran Matoš opisuje revitalizaciju gotovo zaboravljenog običaja s mačevnim plesom u Putnikoviću na poluotoku Pelješcu, a Iva Niemčić govori o plesu i rodu/spolu u pokladnom zbivanju na otoku Lastovu. Goran i Milan Oreb raspravljaju o ulozi korčulanskog *Festivala viteških igara* u očuvanju tradicijskih vrijednosti. Elsie I. Dunin prikazuje slične osobine ritualnih ciklusa u Yaqui Indijanaca u Sjevernoj Americi i Lastovaca s otoka Lastova. Slijede tekstovi Grazyny W. Dabrowske o poljskom razbojničkom plesu *zbójnicki*, Ance Giurchescu o rumunjskom *călusu* — ritualnom muškom plesu s palicama, Hannah Laudove o mačevnim plesovima u češkim zemljama i Slovačkoj, Laryse Saban o plesovima i igrama s oružjem u ukrajinskoj tradiciji, Barbare Sparti o venecijanskoj moreški iz 18. stoljeća, Placide Staro o *La danza disarmata*: talijanskom plesu bez mača, te tekst Marjete Tekavec o tragovima mačevnih plesova u Sloveniji. Allegra F. Snyder u svom izlaganju o *karnevalskom kompleksu* na webu predlaže nove mogućnosti istraživačke metodologije.

Proceedings 21st Symposium of the ICTM Study Group on Ethnochoreology, 2000 Korčula, eds. Elsie Ivancich Dunin, Tvrtko Zebec, International Council for Traditional Music Study Group on Ethnochoreology - Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb 2001., 287 str.

Prvu temu zaokružuje sažetak istoimene diskusije, koju su moderirale A. F. Snyder i B. Sparti.

"Obnova: rekonstrukcija, revitalizacija" druga je tema koja obuhvaća 25 izlaganja i 4 sažetka. Tu su tekstovi o svečanosti zatvaranja i otvaranja Olimpijskih igara u Albertvilleu Sanje A. L'Hottelier, o revitalizaciji plesova svećenica u Okinavi u Japanu Chi-Fang Chao, o "starim-zaboravljenim-izgubljenim" plesovima Krete Mary Coros, o drevnim dvorskim plesovima u Beninu u Africi Anne Décoret, o folklornom životu u Rumunjskoj Zamfira Dejeua, zatim prilog Chaterine Foley o irskom plesnom zbivanju i instituciji *céilí*, Andrés Gombos piše o državnom priznanju za talentirane tradicijske izvođače u Mađarskoj, a Moira Laffranchini o obnovi plesa *timbila* u Mozambiku. Egil Bakka raspravlja o glasovima (voices) obnove, odnosno što sve utječe na konačni rezultat obnove, a Renaat Van Creanenbroeck govori o svom iskustvu istraživača i koreografa u obnovi mačevnog plesa. Christine Glauser naglašava zajedničke značajke pokreta obnove na primjeru sjeverne Grčke, dok Adrienne Keappler govori o *Pacifičkim festivalima umjetnosti*. Joann Kealiinohomoku promišlja teorijske postavke o novim funkcijama i kontekstima za stare plesne kulture. Slijede izlaganja Ioannisa Manosa o plesu kao sastavnom dijelu jednog političkog događaja u pokrajini Florina na sjeverozapadu grčke Makedonije, Andriya Nahachewskog o strategijama teatralizacije folklornoga plesa, Matsa Nilssona o obnovi folkloru u Švedskoj 1970-ih godina, zatim tekst Mohda A. Nora o procesu rekonstrukcije malajskih folklornih plesova od 1980-ih do danas. Colin Quigley prikazuje obnovu i istraživanje identiteta plesom u Transilvaniji, a Deidre Sklar obrađuje problem *indio* plesa u selu Tortugas u Novom Meksiku. Daniela Stavelová govori o folklorizmu u promjenljivom društvu na primjeru Češke Republike, dok Anne Von Bibra daje pregled obnove folklornog plesa u Njemačkoj od 1930. do 1940. Druga tema također završava sažetkom istoimene diskusije, koju su vodili C. Quigley i A. Nahachewsky. Završnu raspravu skupa o važnoj temi "vlasništva i prihvaćanja plesne tradicije" organizirala je i vodila Georgiana Gore, te se na kraju zbornika nalazi se kratak osvrt na tu raspravu.

Jedina slabija strana ovog bogatog i vrlo korisnog zbornika za struku i sve ljubitelje plesne umjetnosti su priložene fotografije, koje su uglavnom mutne, a neke čak i teško prepoznatljive.

Kao što je i primjereno kad je o plesu riječ, i ovaj rasplesani, nebesko plavi zbornik završava toplom, prijateljskom pjesmom A. Keappler.

Iva NIEMČIĆ

Dance in the field, Theory, methods and issues in dance ethnography, ed. Theresa J. Buckland, Macmillan Press Ltd., London 1999., 223 str.

Stalno proširenje discipline i raznolikost istraživanja plesa u "međunarodnoj areni plesne etnografije" urednica zbornika navodi kao osnovni razlog da se prvi puta u jednoj knjizi okupe tekstovi koji se tiču etnografskih praksi istraživanja plesa i sustava ljudskoga pokreta. Uz svoj uvodni tekst, u kojemu nas

upoznaje s područjem istraživanja plesa i pokreta, okupila je još 16 tekstova najuglednijih istraživača iz Europe i Sjeverne Amerike. Upravo zbog različitih zemljopisnih i intelektualnih polazišta znanstvenika, područje "plesne etnografije" doživljava sasvim otvorenim, naglašavajući slobodu kojom stručnjaci iz različitih znanstvenih područja mogu istraživati ples. Kao predavačica i voditeljica Odjela za plesna istraživanja Sveučilišta Surrey u Engleskoj, te, s druge strane, kao članica Studijske skupine za etnokoreologiju Međunarodnog savjeta za tradicijsku glazbu (ICTM), čiji su je skupovi i potaknuli na izdavanje ovoga zbornika, Theresa Buckland je izabrala tekstove čiji se autori, istražujući ples, uglavnom oslanjaju na teorijske postavke antropologije,